

Kalendarium Kodeńskie

ok.1510r Jan Sapieha nabywa osadę młyńską Todeń – Kodeń od ostatniego jej właściciela Chaczki

1511r Iwan /Jan / Sapieha wojewoda witebski i podlaski, uzyskał od króla Zygmunta Starego przywilej na wystawienie w Kodniu zamku i lokowanie miasta na prawie magdeburskim.

1513r Jan Sapieha wydaje przywilej dla mieszczan kodeńskich regulujący sprawy sądownictwa, handlu, ustala też herb miasta Kodnia.

1513r Jan Sapieha buduje zamek w pobliżu rzeki Bug, łączy go z miastem Kodniem groblą ze zwodzonym mostem.

1517r Wzniesienie w Kodniu drewnianego kościoła p. w. Św. Ducha w pobliżu Bugu fundacji Jana Sapiehy

1518r Powstanie parafii rzymskokatolickiej w Kodniu.

ok. 1519r Budowa w Kodniu cerkwi prawosławnej przez mieszczan w oparciu o zgodę wydaną przez Jana Sapiechę.

1520r Paweł Sapieha buduje założenie zamkowe otoczone murami i fosą, rozpoczyna budowę cerkwi – kaplicy zamkowej.

1530r Pierwsza wzmianka o istnieniu murowanej cerkwi unickiej (w duchu Unii Florenckiej) p. w. Św. Ducha przy zamku Sapiechów.

ok. 1595r Budowa drewnianego kościoła p. w. Św. Anny w rynku miasta Kodnia fundacji Mikołaja Sapiehy i jego żony księżnej Anny Wiśniowieckiej.

1596r Zawarcie Unii Brzeskiej.

1628r Kościół drewniany Św. Anny w rynku miasta mianowany na kościół parafialny.

1628r. Kościół drewniany Św. Ducha z parafialnego przemianowany na szpitalny.

1628r Ufundowanie przy kościele Św. Ducha szpitala przytułku dla 12 osób.

1629r Położenie fundamentów pod murowany kościół Św. Anny fundacji Mikołaja Piusa Sapiehy i jego żony Anny Wojnianki.

15.09.1631r Umieszczenie Cudownego Obrazu Matki Bożej przywiezionego z Rzymu przez Mikołaja Piusa Sapiechę w ołtarzy cerkwi unickiej – kaplicy zamkowej Św. Ducha.

25.09.1631r Podniesienie będącego w budowie murowanego kościoła Św. Anny w rynku miasta do godności prepozytury.

08.01.1636r Przeniesienie Cudownego Obrazu Matki Bożej z cerkwi unickiej – kaplicy zamkowej Św. Ducha do drewnianego kościoła Św. Anny w rynku miasta.

ok. 1640r Przeniesienie Cudownego Obrazu Matki Bożej Gregoriańskiej zwanej odtąd Kodeńską murowanego kościoła Św. Anny.

ok. 1650r Rozbudowa murowanego kościoła Św. Anny poprzez dobudowę dwóch kaplic po obu stronach chóru.

ok. 1660r Jan Sapieha pisarz polny koronny funduje na cmentarzu kodeńskim kaplicę p. w. Św. Wawrzyńca

ok. 1662r Konstancja Herbutówna Sapieżyna, żona Jana Sapiehy pisarza polnego koronnego ofiaruje do Cudownego Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej srebrną sukienkę i welon perłami sadzony.

1680r Wielki pożar Kodnia. Spłonęły oba kościoły Św. Anny, cudowne ocalenie obrazu Matki Bożej Kodeńskiej.

1686r Konsekracja odbudowanego po pożarze w 1680 roku murowanego kościoła Św. Anny

ok. 1690r Ks. Paweł Franciszek Sapieha, prepozyt kościoła Św. Anny ufundował tzw. Kampanię lub Placencję, tj. zespół mieszkalny dla kapłanów w Kodniu.

1698r Mord rytualny w Kodniu – wyroki śmierci, zburzenie przez mieszczan kodeńskich synagogi i kierkutu.

1709r Dalsza rozbudowa murowanego kościoła Św. Anny w Kodniu – dobudowanie wieży z przedsionkiem.

22.09.1710r Podniesienie kościoła szpitalnego Św. Ducha do godności prepozytury.

22.10.1710r Utworzenie Infułacji Kodeńskiej kościoła Św. Anny.

ok. 1711r Zainstalowanie na wieży kościoła Św. Anny w Kodniu dużego zegara.

1713-1718r Proces inkorporacyjny parafii Huszcza do Infułacji Kodeńskiej.

12.06.1718r Objęcie probostwa huszczańskiego przez Infułata Kodeńskiego.

27.04.1717r Utworzenie przy Infułacji Kodeńskiej osobnego urzędu Kaznodziei Zakonu OO. Jezuitów.

1720r Ukazało się drukiem dzieło ks. J. Walickiego pt. Historia Obrazu Kodeńskiego Panny Maryi.

ok. 1720r Zawieszenie w infułackim kościele Św. Anny w Kodniu portretowej genealogii Sapiechów.

06.03.1723 Breve Apostolskie zezwalające na koronację Cudownego Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej.

28.05.1723r List Kapituły Św. Piotra w Watykanie do biskupa łuckiego Stefana

Rupniewskiego zlecający dokonanie aktu koronacji.

15.08.1723r Koronacja Cudownego Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej.

1732r Jan Fryderyk Sapieha funduje dom misyjny dla Misji Jezuickiej w Kodniu.

1774r Likwidacja Urzędu Kaznodziei i Misji Jezuickiej w Kodniu. Kasata Zakonu OO. Jezuitów.

1805r Zamknięcie cerkwi unickiej - kaplicy zamkowej Św. Ducha z obawy przed zawaleniem.

1812r Rabunek przez Rosjan infułackiego kościoła Św. Anny w Kodniu.

17.09.1821r Wielki pożar Kodnia. Spłonął drewniany kościół Św. Ducha wraz ze szpitalem, ogień strawił także infułacki kościół Św. Anny. Cudownie ocalał obraz Matki Bożej Kodeńskiej.

1824r Prawo kolatorstwa kościoła kodeńskiego przechodzi od książąt Sapiehów na ówczesnego właściciela Kodnia Władysława hrabiego Branickiego.

ok.1840r Dobra kodeńskie od hr. Branickich przechodzą w posiadanie hrabiego Krasińskiego

1851r Sprowadzenie do Kodnia Misji OO. Kapucynów.

21.03.1863r Opanowanie Kodnia przez powstańców w czasie Powstania Styczniowego.

1865r Zabór przez władze carskie wszystkich funduszy i majątków kościelnych pochodzących z nadań Sapiehów, Branickich, Krasińskich i innych darczyńców. Kodeń traci prawa miejskie. Likwidacja parafii unickiej w Kodniu.

1875r Likwidacja przez władze carskie parafii rzymskokatolickiej w Kodniu.

02.08.1875 Zabór kościoła infułackiego Św. Anny przez duchowieństwo prawosławne. Wywiezienie Cudownego Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej na Jasną Górę.

1878r Przebudowa kościoła infułackiego Św. Anny na cerkiew prawosławną i przemianowanie go na Sobór Św. Trójcy.

1878 r. Rozebranie cerkwi unickiej p. w. Św. Michała w Kodniu.

1905r Ukaz tolerancyjny cara. Przybycie do Kodnia katolickiego kapłana ks. Molle, zwrot katolikom kaplicy Św. Wawrzyńca, a w 1917 roku kościoła infułackiego.

1924r Ukazuje się drukiem powieść Zofii Kossak "Beatum Scelus" ("Błogosławiona **wina**").

1927r Tryumfalny powrót Cudownego Obrazu Matki Bożej z Jasnej Góry do Kodnia w 52 lata po jego wywiezieniu – obraz w świątyni kodeńskiej wita kard. Adam Sapieha – metropolita krakowski, powierzenie opieki nad Cudownym

Obrazem, Sanktuarium, oraz parafią Zgromadzeniu Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej

1932r Wzniesienie przez OO. Oblatów murowanej kaplicy na zbrojowni Sapiehów – obecnie mniejszy ołtarz polowy.

1934-1949r Profesor Marian Kiersnowski z Warszawy – artysta malarz i rzeźbiarz – w pracowni założonej przy klasztorze wykonał obecny wystrój wnętrza świątyni .

1963-1969r Powstaje „Kalwaria” – czternaście stacji drogi krzyżowej wyrzeźbionych przez Tadeusza Niewiadomskiego – artystę rzeźbiarza z Białej Podlaskiej.

1969r odnowienie dawnej kaplicy zamkowej, obchody 150-lecia Diecezji Podlaskiej z udziałem kardynałów Stefana Wyszyńskiego i Karola Wojtyły.

1973r Obchody 250 rocznicy koronacji obrazu, nadanie kościołowi p. w. Św. Anny godności Bazyliki Mniejszej (Kościoła Papieskiego).

1977r Obchody 50-lecia powrotu obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z wygnania do Kodnia. Kazanie kard. Karola Wojtyły o Matce Bożej Kodeńskiej – Matce Jedności. Wmurowanie tablicy poświęconej bohaterstwu Unitów Podlaskich.

1981r Obchody 350-lecia pobytu obrazu w Kodniu.

2007r 80-lecie przybycia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej do Kodnia, odnowa krypt pod Bazyliką i iluminacja Bazyliki.

2009r Na Kalwarii Kodeńskiej powstają różańcowe tajemnice światła – witraże na grobli przy rozlewisku “Genezaret”.

2011r Obchody 500-lecia nadania praw miejskich Kodniowi. Na fasadzie Bazyliki umieszczono figury: Jana Sapiehy, Mikołaja Sapiehy, św. Bernarda z Clairveaux oraz św. Eugeniusza de Mazenod – Założyciela Zakonu Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej.

2018r Uroczyste obchody 500-lecia istnienia parafii rzymskokatolickiej w Kodniu.